

Wiadomości

Ponad 70 mld zł z funduszy unijnych trafiło do Wielkopolski po 1 maja 2004 roku. W tej puli znajduje się 14 mld zł z Programu Regionalnego, 21 mld zł z Programów Operacyjnych (krajowych) oraz 35 mld zł to dopłaty rolnicze.

Spora część z tych pieniędzy trafiła wielkopolskich samorządów. One zostały spożytkowane na rozwój różnych dziedzin życia, m. in. transportu, rolnictwa, edukacji, zdrowia czy całej sfery społecznej. Efekty tych zmian widać w każdej miejscowości: małej i dużej! A przecież jeszcze nie tak dawno temu Wielkopolanie dojeżdżali do pracy lub szkoły wysłużonymi i niezbyt komfortowymi pociągami, zwanymi popularnie „żółtkami”. Dzisiaj podróżują nowoczesnymi „elfami”, a do stolicy naszego regionu mogą dojechać Poznańską Koleją Metropolitalną.

Jakie były początki?

Wielkopolska, od początku efektywnie korzysta z Programu Regionalnego. To widać na przestrzeni ostatnich 16 lat. W perspektywie 2007-2013 mieliśmy do dyspozycji ok. 5,5 mld zł i wykorzystaliśmy je w 100 procentach! Co więcej, znaleźliśmy się w gronie regionów, które najszybciej rozliczyły się z Komisją Europejską. Oznacza to w praktyce, że ok. 5,5 mld zł zostało w całości zainwestowane w rozwój regionu.

Nie można też zapominać o pierwszym unijnym okresie – na lata 2004-2006. Wówczas mieliśmy do dyspozycji zaledwie 850 mln zł - to mniej więcej tyle, co aktualnie mają do wydania samorzady z aglomeracji poznańskiej w ramach ZIT MOF. Teraz (tzn. w perspektywie 2014-2020) mamy jeszcze więcej - 10 mld zł – i po województwach śląskim (14,4 mld zł) oraz małopolskim (prawie 12 mld zł) – otrzymaliśmy najwięcej w kraju. Jedno jest pewne - nigdy wcześniej Wielkopolska nie uzyskała tak ogromnego zastrzyku finansowego. Czy ta góra unijnych pieniędzy przełożyła się na konkretne efekty?

Cofnijmy się o kilka lat – dokładnie do 2004 roku. W Wielkopolsce stopa bezrobocia wynosiła 17,2% (w kraju 19,1%). Dwukrotnie większy był odsetek szukających pracy wśród ludzi młodych (15 – 24 lat) – 36,4%. Według danych Eurostatu, PKB na jednego mieszkańca wynosiło 5 200 euro. Wtedy pierwsza pomoc unijna w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego nie była duża, choć udało się utworzyć ponad 650 mikroprzedsiębiorstw i przeszkolić ponad 16,5 tys. osób dorosłych. Taki był początek!

Fundamenty gospodarki

Impuls rozwojowy dla naszego regionu przyniosła kolejna perspektywa 2007-2013. Miliony unijnych pieniędzy wpłynęły na ożywienie gospodarcze regionu i setki inwestycji samorządowych. Jakie inwestycje z tego okresu warto wymienić? Np. zakup taboru kolejowego dla regionalnych przewoźników kolejowych. Na 22 pociągi typu Elf uzyskano z Unii ponad 162 mln zł. Zmodernizowano także dwie linie kolejowe: z Poznania do Wągrowca i Wolsztyna. Ponad 283 mln zł Bruksela wyłożyła na budowę Wielkopolskiej Sieci Szerokopasmowej, dzięki której internet trafił do każdej gminy. W Poznaniu powstała trasa tramwajowa z os. Lecha na Franowo (kwota dofinansowania z Brukseli to ponad 96 mln zł). MPK wybudowało też nowoczesną zajezdnię tramwajową. Także popularna PEKA, czyli Poznańska Elektroniczna Karta Aglomeracyjna, została uruchomiona dzięki unijnemu wsparciu w wysokości prawie 30 mln zł. Przedłużono także Poznański Szybki Tramwaj (PST) do Dworca Zachodniego (prawie 55 mln zł z Unii).

Wsparcie przyczyniło się w znacznym stopniu do zwiększenia możliwości eksportowych przedsiębiorstw. Efekt? Już w roku 2016 nieco ponad połowa przedsiębiorstw – będących beneficjentami UE – prowadziła sprzedaż poza granice Polski. Jak pokazują badania ewaluacyjne WRPO 2007-2013 - większość beneficjentów, którzy zarówno przed, jak i po realizacji projektu prowadzili sprzedaż produktów lub usług na rynki zagraniczne odnotowała wzrost wartości eksportu. Ponad 85% respondentów oceniło, że ta korzystna zmiana jest efektem wsparcia eurofunduszami.

Pozytywnie zareagował również rynek pracy. Beneficjenci WRPO 2007-2013 utworzyli ponad 14 600 miejsc pracy! To znaczący impuls dla gospodarki, co za tym idzie – to ogromna korzyść dla samorządów, które mogły powiększać swoje wpływy do budżetów z podatków od przedsiębiorców.

Nie tylko twarde inwestycje

Od początku perspektywy 2014-2020 Wielkopolska należy do grona prymusów w wydawaniu pieniędzy unijnych z programu regionalnego. Z ponad 10 mld zł budżetu WRPO 2014 zakontraktowane zostało ponad 9 mld zł (ok. 85 proc. w stosunku do całego budżetu – według stanu z początku maja br.). Już widzimy mnóstwo efektów realizacji projektów. Oddajemy kolejne kilometry dróg, nowe węzły przesiadkowe, a szkoły czy szpitale otrzymują nowoczesny sprzęt czy nowe pomieszczenia. Budujemy również najnowocześniejszy w kraju Szpital Dziecięcy w Poznaniu. Ukończona jest największa inwestycja kolejowa, czyli modernizacja linii z Poznania do Piły. Samorząd wojewódzki kupuje kolejny tabor kolejowy, i to zarówno elektryczny, jak i spalinowy. A Poznań inwestuje w nowy tabor tramwajowy i autobusowy. Podobne zakupy realizują także inne miasta w regionie (np. Leszno, Piła, Gniezno i Ostrów Wlkp.).

Kilkadziesiąt samorządów pozyskało dotacje unijne na montaż instalacji OZE na posesjach prywatnych swoich mieszkańców. Blisko pół miliarda złotych (z dotacji WRPO 2014+ i pożyczek Jessica 2) zostanie wydane na kilkadziesiąt projektów rewitalizacyjnych. Dzięki tym pieniądзом poprawi się estetyka placów i ulic w najbardziej zaniedbanych kwartałach, czy dzielnicach miast i miasteczek w Wielkopolsce. Co najważniejsze, nastąpi ożywienie gospodarcze i społeczne tych miejsc, bo rewitalizacja – warto przypomnieć - to działania z ludźmi i dla ludzi. Cały czas dofinansowujemy inwestycje w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną czy gospodarkę komunalną, zdając sobie sprawę z tego, że są miejsca w Wielkopolsce, które wciąż potrzebują takiej formy interwencji unijnej.

Nie zapominamy także o sferze społecznej. Jako pierwsi w kraju rozwijamy system opieki nad seniorami czy osobami z zaburzeniami psychicznymi za pośrednictwem środowiskowych centrów wsparcia. Pomagamy również osobom wykluczonym społecznie czy bezrobotnym. Nie zapominamy o rodzicach, którym pomagamy powrócić na rynek pracy, tworząc miejsca w żłobkach dla ich dzieci. Dbamy również o poprawę warunków do uczestnictwa w życiu kulturalnym – i tutaj ciekawym przykładem jest rozwijanie sieci kin społecznościowych, które powstają w małych miejscowościach pozbawionych dostępu do kinematografii, ale dbamy również o zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu (dofinansowujemy remonty miejsc sakralnych, muzeów czy domów kultury).

Coraz więcej tablic UE

Wspieramy rozwój sektora przedsiębiorczości – tak istotnego partnera dla samorządów. To oni tworzą miejsca pracy dla mieszkańców. Z myślą o małych i dużych firmach, stworzyliśmy dla nich konkretną ofertę w budżecie WRPO 2014-2020. Przedsiębiorcy mogli skorzystać z dotacji i pożyczek Jeremie 2 (m. in. na rozwój firm, wyposażenie, innowacje, B+R, czy tworzenie miejsc pracy).

Wielkopolska dobrze wykorzystała obecność Polski w UE. To widać choćby w badaniach Eurostatu, przeprowadzanych na zlecenie KE. W okresie 2008-2014 Wielkopolska znalazła się w gronie pięciu regionów w Europie, w którym nastąpił największy wzrost gospodarczy. Czy to zasługa dobrze wydawanych pieniędzy unijnych z Programu Regionalnego? Trudno przeceniać rolę funduszy unijnych, ale (biorąc pod uwagę skalę makro) nie można zapominać o tym, że 60 proc. inwestycji publicznych ma europejskie źródło współfinansowania. Ostatnie 16 lat to również czas budowania silnego samorządu. Nie ma w Wielkopolsce samorządu, który nie pozyskałby środków unijnych. Tablice z oznaczeniem unijnym są widoczne praktycznie w każdej miejscowości – małej i dużej!

Jak wielkopolskie samorządy korzystały ze środków unijnych w artykule [„Bez Unii Europejskiej byśmy jeszcze poczekali”](#)

Obejrzyj [film](#) podsumowujący 15-lecie Polski w UE

UE w czasie pandemii

Od początku wystąpienia epidemii COVID-19 było jasne, że do walki z koronawirusem powinny zostać zaangażowane środki unijne w ramach WRPO 2014+. Zielone światło z Brukseli i Warszawy na dokonanie daleko idących zmian w Programie dało możliwość uruchomienia szybkiej ścieżki decyzyjnej.

Na pierwsze reakcje Zarządu Województwa Wielkopolskiego nie trzeba było długo czekać. Po analizie sytuacji w szpitalach naszego regionu, podjęto decyzję o przesunięciu około 65 mln zł z WRPO 2014+ na trzy projekty zdrowotne, będące pilną odpowiedzią na to, co dzieje się wokół nas.

Zarząd województwa podjął również decyzję o przekazaniu 2,6 mln zł (także z WRPO 2014+) dla Szpitala Klinicznego im. Heliodora Świącickiego w Poznaniu. Tuż przed Świątami Wielkanocy, do wspomnianych 65 mln zł, dołożono kolejne ponad 14 mln zł na dofinansowanie sześciu szpitali klinicznych, które dziś – w czasach epidemii – odgrywają bardzo istotną rolę. Pieniądze unijne zostaną wydane na zakup środków ochrony osobistej, niezbędny sprzęt m.in. respiratory, kardiomonitoring, pompy infuzyjne.

Łatwo, więc policzyć, że już teraz władze regionu ze środków unijnych przeznaczyły na pomoc wielkopolskim szpitalom w walce z COVID około 79 mln zł.

Ale to nie koniec. Właśnie zakończyły się prace nad jedną z form wsparcia dla wielkopolskich firm – pożyczką płynnościową na zwiększenie kapitału obrotowego. Kwota przeznaczona na ten cel w ramach środków będących w dyspozycji Wielkopolskiego Funduszu Rozwoju to 36 mln zł, powiększona o wkład własny dwóch Pośredników Finansowych (Wielkopolskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości i Agencji Rozwoju Regionalnego), z możliwością jej podwojenia.

Także produkty finansowe JEREMIE 2 (pożyczki i poręczenia) zostały dostosowane do nowej sytuacji. Wielkopolscy przedsiębiorcy mogą skorzystać z zastosowania dodatkowej karencji w spłacie albo tzw. wakacji kredytowych. Te oferty już są dostępne na rynku.

Na pomoc mogą liczyć podmioty z sektora społecznego. Dzięki przesunięciom w WRPO 2014 udało się wygospodarować prawie 30 mln zł z puli WRPO 2014+. Wspólnie z samorządami w Wielkopolsce planowany jest m.in. zakup 10 tys. testów na COVID-19 oraz przyznanie dla 1,5tys. pracowników socjalnym czy opiekunów środowiskowych dodatkowego wynagrodzenia za ich ciężką pracę.

Więcej o wsparciu unijnym w walce z pandemią w zakładce [„Fundusze a koronawirus”](#).

Galeria:

